



## پولِ بابایی و شهرتِ نپوها

را به دست آورند. موضوعی که به‌زعم متیو استایگر، اقتصاددان و دانشمند پژوهشی OPPORTUNITY INSIGHTS، در تحقیق منتخب دانشگاه هاروارد «در یک کسب‌وکار کوچک خانوادگی یا در یک شرکت برگزیده فورچون ۵۰۰ چه کسانی از درآمدهای تریلیون‌دلاری لذت می‌برند؟» شامل بیل گیتس، خانواده درپیر و خاندان سیلیکون ولی، خواهر و برادران DELL INC و جف بزوس هم می‌شود و حتی باعث شده است خویشاوندگرایی که اغلب راهی برای حفظ هماهنگی، شهرت و تداوم کسب‌وکارهای خانوادگی در فرهنگ‌های کنفوسیوس چین، کره جنوبی و ژاپن یا خانواده‌های آفریقایی است، زیر سوال برود. استایگر، با طرح این سوال که «چرا فکر می‌کنید بیل گیتس یا جف بزوس، با زور بازو و بدون کمک مالی خانواده به شهرت رسیده‌اند و حالا به خود اجازه می‌دهند برای مردم کشورهای توسعه‌نیافته درباره کارآفرینی موفق و غول‌های تجاری پولسازشان حرف بزنند؟ در حالی که اگر والدینی پولدار نداشتند، قطعاً هیچ فرقی با یک بچه نبحریه‌ای یا پسر مومباسایی نمی‌کردند».

تسلط نپوزاده‌ها را یک خطر جدی برای اقتصاد مشاغل خانوادگی می‌داند. او می‌گوید: شما وقتی سال‌ها در یک محوطه تاریخی بدون هیچ خودرویی قدم زده باشید، ذهنتان را عادت می‌دهید که آن محوطه را بدون تردد هیچ ماشینی ببینید اما وقتی

ساخت سرنوشت این نسل (Z) نقش دارند متناسب با فرهنگ‌های مختلف، طبقه‌بندی کرد. کسانی مانند جرج کلونی، پسر نیک کلونی مجری اخبار، رابرت داوونی جونپور، پسر دو بازیگر معروف السی و رابرت داوونی، فرزندان افراد مشهور کمپین بازسازی‌شده شیرگیاهی (GOT MILK?) در سال ۲۰۲۳ از جمله بروکلین پلتر بکهام، الا بلو تراولتا و ملوان برینکلی کوک یا حتی خاندان کارداشیان‌ها در زمره سلبریتی‌های زرد.

کسانی که با بهره‌برداری از پیوندهای خانوادگی و به خاطر به دنیا آمدن در خانواده‌ای با پدر و مادر پولدار معروف توانسته‌اند راحت‌تر درهای پیشرفت و پولدار شدن را باز کنند و با پارتی‌بازی حقوق اجتماعی ناحقی

نیویورک‌تایمز سال گذشته در مقاله‌ای با عنوان «کودک خویشاوندی چیست؟»، ۲۰۲۲ را «سال نوزاد نپو» نامگذاری کرد و اصطلاح «NEFO BABY» (مخفف NEPOTISM BABY) را وارد ادبیات و تحلیل‌های صنعت سرگرمی و رسانه کرد؛ و آرام‌آرام، این اصطلاح را به حوزه کسب‌وکارهای خانوادگی و شیوه‌جانشینی در این نوع از بوم کسب‌وکار راه داد. به نحوی که اینک بسیاری تلاش می‌کنند نپو‌زادگی را وارد تئوری‌های کسب‌وکار کنند.

اصطلاحی که پس از مناظره‌های داغ بلومبرگ به خروج بسیاری از سلبریتی‌ها از تیک‌تاک منجر شد و کودکانی که در خانواده‌هایی موفق و معمولاً پولدار متولد می‌شوند و میزان ثروت یا شهرت آنها را در





خانوادگی می‌داند که در اقتصادهای سرمایه‌داری دارویی شکاف‌های بزرگی را می‌سازد.

بلن ویلاونگا که معتقد است، «جانشینی، آزمون نهایی یک تجارت خانوادگی است» و از این حیث اگر سامسونگ، ال‌جی، فولکس‌واگن، برکشر هاتاوی، صنایع کُخ، فورد، نوز کورپوریشن، والمارت، ریلاینس اینداستریز، کُهلر، تاتا، کامکست یا همه آن ۱۷۵ شرکت خانوادگی منتخب فورچون ۵۰۰، بخواهند صندلی پادشاهی کسب‌وکار خانوادگی خود را به فرزندان بی‌مسئولیت یا بی‌اخلاق‌شان بسپارند، ۶۴ درصد تولید ناخالص داخلی دنیا را همان‌گونه که تحقیق مدرسه وارتون دانشگاه پنسیلوانیا پیش‌بینی کرده است، نابود خواهند کرد، در صورتی که اگر کنترل‌گری مسئولانه‌ای بر نپوهای جانشین خود داشته باشند، می‌توانند با توسعه و محافظت از ذهنیت و دانش مالک بعدی، نه تنها تا ۱۹ درصد درآمد جانشین خود را افزایش دهند که حتی سود کسب‌وکار خانوادگی‌شان را مانند ۵۱۷ شرکت منطقه آسیا و اقیانوسیه از میان هزار قبیله ثروتمند جهان با بازدهی مازاد ۳/۳ درصد از مرز ۴/۲ تریلیون دلار در یک سال عبور دهند. کاری که فراتر از داستان‌های هالیوودی است، صبر، تلاش، دانش، فناوری و استقامتی چون کنگو گومی یا قلعه اوزاکا را می‌خواهد و البته کمی شانس تا «جعبه نپو» پوچ نباشد.

۱- عنوان بخشی از مقاله «تمدن‌های اقتصادی» نوشته آسپه اسدپور- مجله تجارت فردا

اپیزودهای پادکست PLANET MONEY با استفاده از دیالوگ و روایت‌های «خلاقانه و سرگرم‌کننده» به شما گفته می‌شود «اقتصاد توضیح داده» که «جانشینی صرفاً یک درام نیست»، بلکه برآیند نگاهی درونی به پویایی عجیب و غریب یک کسب‌وکار خانوادگی است که از شایسته‌سالاری و مدیریت علمی به نفع خویشاوندی و سیاست‌زدگی خانوادگی سمی اجتناب می‌کند.

تضاد و پارادوکسی که شما باید با توجه به واقعیت‌ها دست به باور یکی از آنها بزنید و آن را قبول کنید. انتخابی که به نظر من نسل Z نوع اول آن، مصونیت پول ولو با حذف اخلاق را می‌پذیرد و این برای اقتصادی که پر از کسب‌وکارهای خانوادگی بی‌شمار است و البته اکثر آنها به اندازه شرکت آمریکایی «وی‌استاررُی‌کو» دارای نقص نیستند، یک سونامی ویرانگر است.

موضوعی که پروفسور رافائل (رافی) آمیت موسس و رهبر اتحادیه جهانی خانواده وارتون (WGFA) در کتاب «استراتژی نوآوری الگوی کسب‌وکار: مفاهیم و ابزارهای تحول‌آفرین برای رهبران کارآفرین»، آن را «خطر تاج و تخت نپوها» می‌نامد و می‌نویسد: «برای بر فنا رفتن کسب‌وکاری که چند نسل نگرهبان آن بوده‌اید ببینید جانشین شما کجا می‌نشیند؛ روی صندلی راننده یا لم‌داده بر روی صندلی عقب». توصیه‌ای که پروفسور بلن ویلاونگا، مدیر مستقل شرکت‌های بیوفارما، تالگو و آکسیون، آن را هشدار لو رفتن ناقص فرآیند جانشینی کسب‌وکارهای

سیاست‌های دولت‌ها عوض می‌شوند، برای تغییر باور شما، یکدفعه آن محوطه را ماشین‌رو نمی‌کنند.

اول چشم و ذهن شما را با تردد رفت و برگشتی یک یا دو خودرو، به این موضوع عادت می‌دهند که تردد ماشین هم مشکلی ندارد و این‌گونه تا شما به خودتان بیایید آن محوطه تاریخی را تبدیل به خیابان کرده‌اند، کاری که می‌توان آن را در بخش‌های دیگر هم انجام داد، نتیجه گرفت و چه‌بسا روند توسعه از نسلی به نسل دیگر را به راحتی دگرگون کرد. بگذارید با مثالی دیگر منظوم را برایتان دقیق‌تر بیان کنم.

سریال وراثت (SUCCESSION) شبکه HBO، در فصل چهارم، موضوعی نگران‌کننده را مطرح کرد. تمرکز این سریال بر رُی، خانواده‌ای از میلیاردرهای ناکارآمد است که برای کنترل شرکت «وی‌استار رُی‌کو» صاحب فرنیچایزهای سینمایی، شبکه‌های خبری، روزنامه‌های کاغذی و...، اغلب به تاکتیک‌های غیراخلاقی، فضاخت و بدجنسی متوسل می‌شوند و آن را به تمسخر می‌کشاند.

خانواده‌ای که به شدت آشفته، بی‌رحم، سنگدل و به طرز تهوع‌آوری بی‌اخلاق است و در عین بی‌کفایتی‌شان، تمایلی ماکیاولیستی به یکدیگر ندارند به نحوی که دوره‌می‌های خانوادگی آنها تروما می‌شود.

سریالی که به شما تلقین می‌کند کسب‌وکار خانوادگی در عین واسپاری به نپوهای بی‌مسئولیت هم می‌تواند دوام بیابد؛ و این در حالی است که به موازات آن در